

PAMĚTNÍ LIST

Den amerických letců

21. 7. 1944 – 23. 7. 2016

Mukov – Hrobčice

Teplice – Písečný vrch

Psal se pátek 21. července 1944, když v ranních hodinách ze Stornary a dalších jihoitalských vojenských základen 15. letecké armády USAAF, vzlétlo 362 bombardérů. Cílem bylo bombardování areálu chemického komplexu Sudetenländische Treibstoffwerke /STW/ v Záluží u Mostu a dalších vojenských objektů.

Mělo se jednat o velký nálet, řada osádek však pro špatnou viditelnost při přeletu Alp raději bombardovala náhradní cíle v severní Itálii. Nad chemický komplex Sudetenländische Treibstoffwerke /STW/ v Záluží u Mostu se tehdy dostalo pouze 143 bombardovacích letadel. Němečtí stíhači v tento den pro špatné počasí vůbec neodstartovali, a tak veškerá obrana chemického komplexu STW byla zajištěna protiletadlovým dělostřelectvem /flakem/.

Nálet chemickému komplexu SWT však příliš neublížil. Bylo sice hlášeno na šachtě Julius II. „Hydrogenační závod hoř“. Pumpy většinou však dopadly na přilehlé tábory zahraničních dělníků a válečných zajatců, přičemž připravily o život 195 osob.

Podle doložených pramenů byla mezi tragickými oběťmi protiletadlového dělostřelectva nad územím Teplic, Záluží a Mostu i 4 bombardovací letadla, tři B-24 LIBERATOR G/H a jedno B-17 FLYING FORTRESS G, které se staly nešťastnými účastníky události tohoto dne.

LIBERATOR B-24 G 42-78306 jménem „PORKY“ od 746. squadrony 456th BombGroup se po bombardování cíle dostal do palby protiletadlového dělostřelectva. Po zásazích se pro neovladatelnost srazil s přilétajícím letounem B-24 H 42-64501 jménem „JUDY ANN“. Oba stroje se po srážce zřítily poblíž Teplic, jeden u továrny Zeis-Werke (dnešní Somet), druhý poblíž Písečného vrchu.

Osádky letounů:

B-24 G „PORKY“

1/Lt Sidney H.BROOKS /zajat/
 2/Lt Roy S.DUBS, Jr. /zabit/
 2/Lt James J.DUSTON /zajat/
 S/Sgt Robert M.GAFNER /zabit/
 T/Sgt Edward W.BROOM /zabit/
 S/Sgt Andrew R.SMYTH, Jr. /zabit/
 S/Sgt Arthur P.ARSENEAUX, Jr./zabit/
 S/Sgt Carl EZUCK /zabit/
 S/Sgt Georgie B.YOUNGQUIST /zabit/

B 24 H „JUDY ANN“

2/Lt Gunnar EIDE /zabit/
 F/O James N.DINGWALL /zajat/
 2/Lt John V.THEIM /zabit/
 S/Sgt Georgie S.POWELL /zabit/
 S/Sgt Leo A.POWELL /zajat/
 Pvt. Arthut ELDER /zabit/
 Sgt James L.WESSON /zabit/
 Sgt Clayton W.HANSEN /zabit/
 Sgt Fransis T.HALL /zabit/
 Sgt James L.WESSON /zabit/

Velké části letců obou osádek se sice podařilo vyskákat na padácích, to ale neznamenalo, že všichni letci také vyvázli. Přežili jen 4 muži, ostatních 14 letců zahynulo, část osádek byla ubita na místě dopadu zfanatizovaným davem, jednoho zastřelili příslušníci místního Reichsarbeitsdienstu a jednoho příslušníci Schutzpolizei přivázali k automobilu a doslova usmýkali v ulicích Teplic.

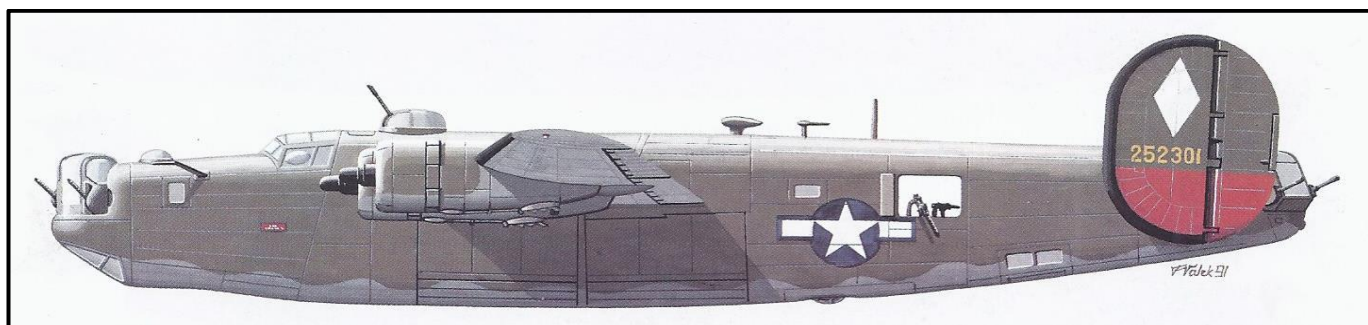
Bombardovací letoun, LIBERATOR B-24 G 42-78432, jménem „FINAL APPROACH“ od 736. Bombardment Squadron, 454th BombGroup po zásahu protiletadlovým dělostřelectvem /flakem/ havaroval u obce Radovesice nedaleko od Mukova u Hrobčic, v okrese Teplice. Kapitán letounu a další dva členové posádky zřícení stroje nepřežili, zbylí členové osádky byli zajati.

B-24 G „FINAL APPROACH“

2/Lt Leon H.POLINSKI	/zabit/
F/O Eben H.TILMAN	/zajat/
2/Lt Charles DEMBO	/zajat/
T/Sgt Tunis GAALSWYK	/zabit/
T/Sgt Robert O. FINLEY	/zabit/
T/Sgt Lee R.MULDING	/zajat/
T/Sgt Marlin S.KERBY	/zajat/
S/Sgt Richard W.LONG	/zajat/
S/Sgt Colby A.DAVIS	/zajat/
S/Sgt Filton L.MIDDLETON	/zajat/

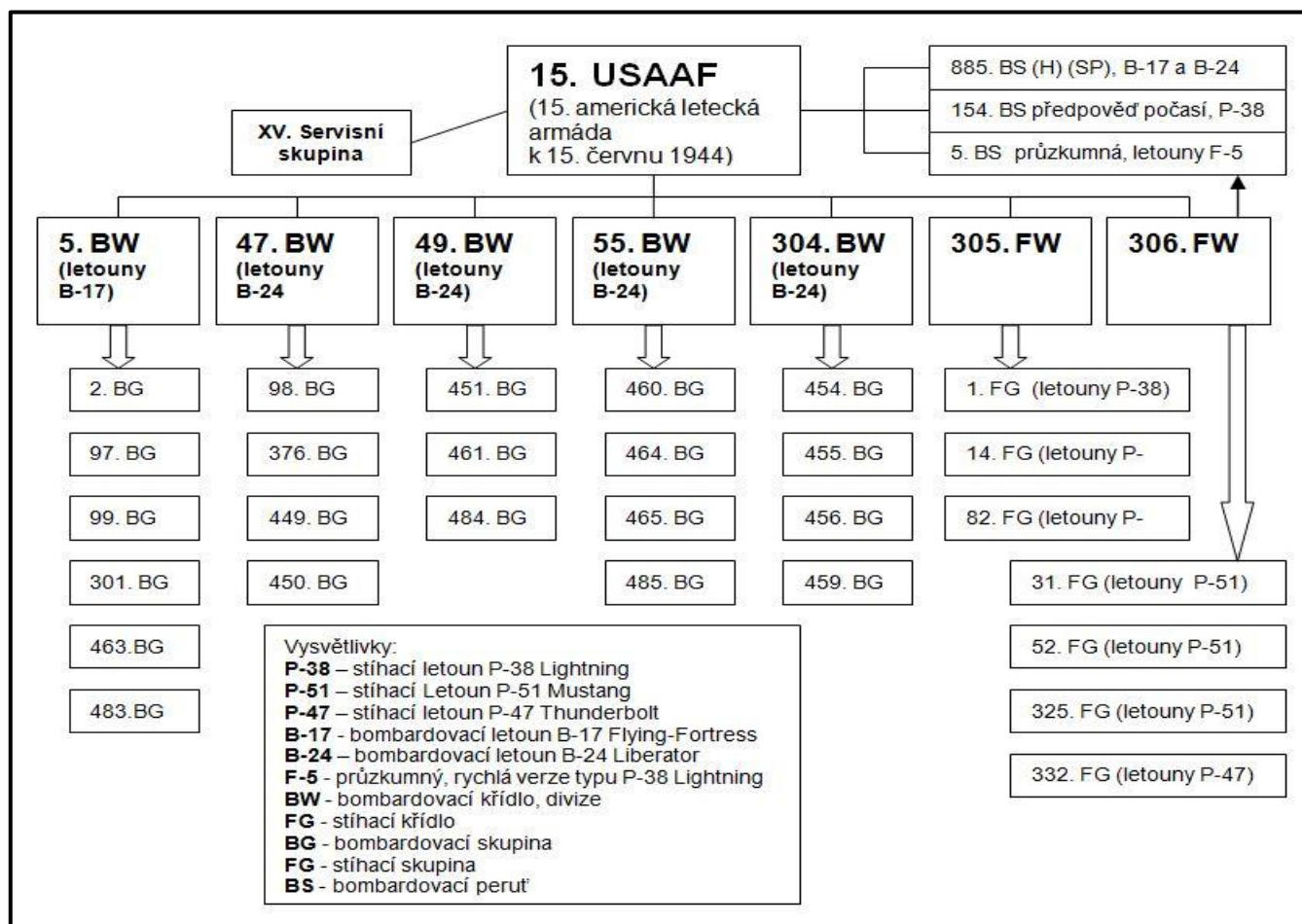
Pravděpodobně nervově nevydržel pekelnou palbu flaku S/Sgt William S. TELFER, spodní střelec letounu B-17 G 44-66276 od 772. squadrony 463th BombGroup. Opustil letoun na padáku a snesl se ve Velemíně u Litoměřic, kde byl místním četnictvem dopaden a předán Gestapu. To jej podle některých zpráv ještě téhož dne zavraždilo. Oficiálně však bylo oznámeno, že zemřel na následky zranění. Zbylá osádka se vrátila nezraněna na svou italskou základnu.

Flak se stal osudným i pro osádku letounu B-17 G 42-97531 od 414. squadrony 97th BombGroup, který pilotoval 2/Lt John J. CUNNINGHAM. Tento letoun se zřítíl v obci Křižatky u Mostu. Části jeho desetičlenné osádky se rovněž podařilo vyskočit. Zadní střelec Sgt William D.RIBER podlehl dne 18. 8. 1944 svým zraněním v teplické nemocnici (podle jiné verze tam byl zavražděn). Radista T/Sgt Robert W.BUCHHOLZ byl po dopadu v obci Osek u Teplic zastřelen ranou do týla příslušníkem Schutzpolizei Antonem Albertem. Tentýž nešťastný osud pravděpodobně postihl i navigátora F/O Geralda W.MILBURNA a bočního střelce Sgt Casimera E. MILASZEWSKEHO, jenž dopadl v obci Souš u Mostu. Celkem z této osádky zahynulo 5 mužů, včetně kapitána 2/Lt Johna J.CUNNINGHAMA.

Ještě téhož dne, v noci z 21. na 22. července 1944, se pokusilo, zřejmě o nezdařený útok, britské bombardovací letectvo RAF. Tento útok byl patrně odražen silnou palbou protiletadlového dělostřelectva.

Toto je tedy stručná historie prvního útoku 15. letecké armády USAAF na Říšskou župu Sudety ze dne 21. července 1944 v době mezi 11:00 – 12:54 hodin. A připomenutí osudů amerických letců, kteří bojovali nad Krušnohořím.

Tento materiál vznikl za přispění členů Severočeského leteckého archivu Teplice. Dokumentace a historické materiály Jiří Vencl, Jaroslav Žampach. V materiálu byly použity fotografie z archivu Jiřího Rajlichy. Dokumentace materiálu, fotoarchiv DAL a zpracování podkladů Jan Šimek.

Severočeský letecký archiv Teplice

Vydáno u příležitosti 72. výročí vzpomínky na americké letce.

